Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
24 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/76325
Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en Vaarwegen

Beslistermijn
8-05-2026

Bijlage(n)
1

Aan de Minister

nota

Beantwoording Kamervragen Boelsma-Hoekstra (CDA) over eisen voor vrijwilligers in de traditionele scheepvaart.

Aanleiding

Bij brief van 27 maart jl. (IENW/BSK-2026/41898) heeft u vragen van het lid Boelsma-Hoekstra beantwoord over eisen die worden gesteld aan vrijwilligers in de traditionele scheepvaart. Deze vragen hadden betrekking op het vorig jaar ingevoerde kwalificatiecertificaat voor schippers van open rondvaartboten. U bent hierover bij nota van 13 maart jl. (IENW/BSK-2026/42292) geïnformeerd.
Het lid Boelsma-Hoekstra had enkele vervolgvragen. In bijgaande brief worden deze beantwoord.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording en bijgaande brief te ondertekenen.

Kernpunten

- Vraag 1 heeft betrekking op de kosten, die samenhangen met het verkrijgen van het algemene Kwalificatiecertificaat schipper. In bijgaande brief wordt hier een duiding van gegeven. De kosten zijn afhankelijk van de gekozen route om dit certificaat te verkrijgen, maar liggen in alle gevallen aanzienlijk hoger dan de kosten voor het kwalificatiecertificaat voor open rondvaartboten. Dit omdat het bij het Kwalificatiecertificaat schipper gaat om een opleiding op MBO-3 niveau.
  Ook wordt geantwoord op de vraag, wat de kosten zijn van een medische keuring.
- In vraag 2 wordt gevraagd in te gaan op de resultaten van de gesprekken die met vertegenwoordigers van de Enterse zompen en het Praambedrijf in Leeuwarden zijn gevoerd. Aangegeven wordt dat er meerdere gesprekken gevoerd zijn met vertegenwoordigers uit deze sector en dat deze gesprekken er tezamen toe geleid hebben, dat er nog meer rekening is gehouden met het feit dat in deze sector veel vrijwilligers werkzaam zijn. Hier worden voorbeelden van gegeven.
- Vraag 3 en 4 hebben betrekking op de mogelijkheid, die de Richtlijn beroepskwalificaties voor de binnenvaart biedt om vrijstelling te verlenen. Er wordt gevraagd of overwogen is van deze mogelijkheid gebruik te maken. Toegelicht wordt, zoals u ook reeds in uw brief van 27 maart jl. heeft gedaan, dat met het certificaat voor de open rondvaartboten juist van deze

vrijstellingsmogelijkheid gebruik is gemaakt. De richtlijn biedt een mogelijkheid om schippers vrij te stellen van de verplichting om een Kwalificatiecertificaat schipper te hebben, maar dan dient in plaats daarvan wel een certificaat te worden afgegeven dat een afdoende veiligheidsniveau biedt. Het nieuwe certificaat is afgestemd op de open rondvaartboten en biedt daarmee dit veiligheidsniveau.

- In vraag 5 wordt u gevraagd of niet met een combinatie van een Klein Vaarbewijs en een intern verzwaarde praktijkopleiding een passend veiligheidsniveau gewaarborgd kan worden. U geeft aan dat volgens de richtlijn het af te geven certificaat zelf een voldoende veiligheidsniveau dient te bieden. Het Klein Vaarbewijs biedt dat hier niet, o.a. omdat hier geen toetsing plaatsvindt van praktische vaardigheden. Daarnaast is er geen controle mogelijk op een interne opleiding.
  U verwijst nogmaals naar de uitspraken van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, dat een passagier erop moet kunnen rekenen dat zijn veiligheid gegarandeerd is.

Krachtenveld
Zoals in voorgaande genoemde nota is aangegeven betekent voor de gehele open rondvaartsector de invoering van het nieuwe kwalificatiecertificaat voor open rondvaartboten een grote overgang. Vanwege het feit dat in deze sector ook veel met vrijwilligers gewerkt wordt, is getracht de kosten zo laag mogelijk te houden. Ondanks dat blijft er bij organisaties, waar vaak wat oudere vrijwilligers actief zijn als schipper, weerstand bestaan tegen deze veranderingen.
Wat betreft de Enterse Zompen is ook een gezamenlijke brief ontvangen van de gemeenten Wierden, Rijssen-Holten en Hellendoorn. Naar aanleiding van deze brief heeft een constructief gesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van deze gemeenten, waarin is uitgelegd dat al zo veel als mogelijk tegemoet gekomen is aan de bezwaren van de Enterse Zompen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing

Toelichting
In uw vorige brief heeft u aangegeven wat de kosten zijn, die samenhangen met het verkrijgen van het kwalificatiecertificaat voor open rondvaartboten. De totale kosten voor een kandidaat worden geschat op ongeveer €450,-. Wanneer het bedrijf of de instelling een externe opleider wil inschakelen liggen deze kosten ongeveer €300,- per kandidaat hoger. Voor de instelling of organisatie die de opleiding open rondvaartboot zelf wil organiseren worden de kosten geschat op jaarlijks gemiddeld €175,-.
Het Kwalificatiecertificaat schipper kan via verschillende routes verkregen worden. De kosten zijn afhankelijk van de gekozen route, maar omdat het hier gaat om een opleiding op MBO-3 niveau liggen de kosten in alle gevallen aanzienlijk hoger. Ook is er sprake van een veel grotere benodigde tijdsinvestering. Zo ligt de vereiste vaartijd voor het Kwalificatiecertificaat, afhankelijk van de werkervaring, tussen de 180 en 540 dagen. Voor het kwalificatiecertificaat voor open rondvaartboten zijn slechts 30 dagen vereist.

Datum
24 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/76325

Opgesteld door
DG Luchtvaart en Maritieme Zaken
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en Vaarwegen

Aan
de Minister

Bijlage(n)
1

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Vragen van het lid Boelsma-Hoekstra (CDA) aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat over buitenproportionele eisen voor vrijwilligers in de traditionele scheepvaart.	Antwoorden op de kamervragen